

Katedra trestního práva

Posudek oponenta na kvalifikační práci Mgr. Petry Zimmerové „Zavinění v trestním právu“

Předložená kvalifikační práce obsahuje 99 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, šesti kapitol a závěru. Okruh použité literatury a dalších pramenů je velmi obsáhlý, rozhodně přiměřený zvolenému tématu, a zahrnuje i řadu prací zahraničních autorů. Vnější úprava práce je velmi pěkná.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku, která nebývá častým tématem kvalifikačních prací, protože se jedná o problematiku mimořádně teoreticky náročnou, vyžadující hlubokou znalost základů trestní odpovědnosti a zpracování poměrně obsáhlého okruhu pramenů, ať již literárních nebo judikatury. Jakkoliv se této problematice trestněprávní nauka i praxe dlouhodobě věnuje, přetrvává zde řada sporných, resp. dosud uspokojivě nevyřešených otázek. Z tohoto hlediska se jedná o téma aktuální, jehož zpracování je účelné a přínosné.

Analyticko-syntetická metoda a zčásti též metoda právní komparace, které autorka použila, plně odpovídají zaměření práce a vytyčeným cílům.

Po úvodním nastínění cílů a zaměření práce a po výkladu základních pojmů, se autorka věnuje meritu problematiky. Souhlasit třeba s názorem, že i v případě kvazideliktu u trestného činu opilství je třeba zkoumat kvazisubjektivní stránku činu jinak trestného, ačkoliv nezřídka bývá tvrzen opak. Správné je odlišení institutu zavinění a viny v trestním právu a řízení. I pro zasvěceného odborného čtenáře je velmi přínosná partie věnovaná rozboru odpovídajících institutů v systému common law, které v tuzemské literatuře nebývají často traktovány, a zejména snaha o porovnání těchto institutů s druhy a formami zavinění v české úpravě, což je mimořádně náročné mimo jiné též proto, že některé instituty, v českém pojetí chápané jako instituty hmotněprávní, jsou v systému common law pojímány tradičně jako instituty procesní.

Pečlivě je dále zpracován rozbor Miříčkovy tripartice, dnes již téměř zapomenuté, a její Solnařova kritická analýza. Pokud jde o obsah zavinění, tak autorka se záslužně věnuje i sporným otázkám, jako je zavinění normativních znaků a protiprávnosti. V otázce vztahu zavinění ke společenské škodlivosti (nebezpečnosti) třeba jen poznamenat, že mezi naukou českou a slovenskou nebylo zcela shody v pojetí institutu skutkové podstaty trestného činu, což se samozřejmě odrazilo i v komparovaných názorech.

Za mimořádně přínosnou považuji kapitolu věnovanou zavinění v rámci trestní odpovědnosti právnických osob. Rozbor institutu tzv. přičitatelnosti je zpracován pečlivě a podrobně. Autorka se záslužně nevyhýbá ani konfrontaci sporných názorů na vztah zavinění jednajících fyzické osoby k předpokladům odpovědnosti osoby právnické. Přisvědčit lze rovněž kritickým výhradám, které autorka vznáší stran liberace podle § 8 odst. 5 ZTOPO.

V kapitole věnované rozboru vývoje právní úpravy zavinění v československém a českém trestním právu a doktrinálních názorů v období od trestního zákona z roku 1852 až po současnost, autorka zdařile vystihla základní vývojové mezníky.

V posledních dvou kapitolách své práce se pak autorka věnuje vybraným sporným a aktuálním otázkám. Souhlasit třeba s názorem autorky na hlediska, která odlišují jednak úmysl přímý a úmysl nepřímý, včetně rozboru pojmu „srozumění“, a dále s názory na hlediska odlišující úmysl nepřímý od nedbalosti vědomé. Pěkně je rovněž zpracován rozbor institutu lhostejnosti (pravé i nepravé). V neposlední řadě třeba přisvědčit výhradám, které autorka vznáší proti názorům řady obecných soudů, které pojem srozumění vykládají natolik extenzivně, že v podstatě konstruují téměř objektivní odpovědnost v případě krádeže osobních věcí, jejichž součástí je platební karta. Důvodně se v této souvislosti přiklání k Musilově kritice takových tendencí.

V závěru pak autorka stručně a výstižně formuluje závěry, ke kterým ve své práci dospěla.

Celkově lze předloženou kvalifikační práci hodnotit jako velmi zdařilou. Autorka prokázala skutečně hlubokou znalost zvolené problematiky na základě zpracování velké řady literárních zdrojů (včetně pramenů zahraničních) a judikatury (včetně nálezů ÚS a rozhodnutí ESLP). Práce s těmito prameny a judikaturou je zcela funkční. Vyzdvihnout třeba především pečlivost zpracování, poměrně široký záběr problematiky a zejména snahu autorky soustředit se na otázky skutečně sporné a aktuální. V neposlední řadě třeba kladně hodnotit kvalitní jazykový projev autorky a schopnost formulovat názory jasně a srozumitelně.

Předložená diplomová práce po formální i po obsahové stránce podle mého názoru splňuje požadavky kladené na rigorózní práci, a proto ji doporučuji jako rigorózní práci uznat.

V Praze dne 12.11.2020

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent